

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۵/۱۳

کد اجرا: نامشخص

زمان برگزاری: ۲۵ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

علوی پسرانه غرب

نام آزمون: فنون

۱ پیام حکایت زیر چیست؟

«یکی را از دوستان گفتم: امتناع سخن گفتنم به علت آن اختیار افتاده است که غالب اوقات در سخن نیک و بد اتفاق افتد و دشمنان جز بر بدی نیبند.»

- ۱ کم‌گویی   ۲ رازداری   ۳ کید روزگار   ۴ دوستی

۲ بررسی مواردی چون تمثیل و کاربرد «را» به معنای «برای» در جمله «درویش را ضرورتی پیش آمد.» به ترتیب به قلمرو ..... و ..... مربوط می‌شود.

- ۱ ادبی - زبانی   ۲ فکری - ادبی   ۳ ادبی - ادبی   ۴ فکری - زبانی

۳ آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه درست است؟

«هر که زین گلشن، لبی خندان تر از گل بایدهش   خاطری فارغ ز عالم چون تو گل بایدهش»

- ۱ کنایه - تشخیص - مراعات نظیر   ۲ استعاره - تشبیه - تضاد   ۳ کنایه - تشخیص - حس آمیزی   ۴ استعاره - تشبیه - تلمیح

۴ نوع «را» در کدام بیت، متفاوت است؟

- ۱ خرد را و جان را همی‌سجد اوی / در اندیشه سخته کی گنجد اوی
۲ ز مرزی کجا مرز خرگاه بود / ازو زال را دست کوتاه بود
۳ چنین گفت کاین را ستایش کنید / جهان آفرین را نیایش کنید
۴ سیم روزخوان را به مرغ و بره / بیاراستش گونه‌گون یکسره

۵ باتوجه به بیت زیر ویژگی کدام قلمرو درست است؟

«کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق   بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی»

- ۱ واژگان بیت، ساختمان پیچیده دارند: قلمرو زبانی   ۲ از واژگان غیرفارسی، کم استفاده شده است: قلمرو زبانی
۳ آرایه تلمیح در بیت استفاده شده است: قلمرو ادبی   ۴ شعر در قالب مثنوی سروده شده است: قلمرو ادبی

۶ بیت «حدیث دل، حدیثی بس شگفت است / که در عالم، حدیثش در گرفته است» بیانگر کدام دیدگاه شاعر است؟

- ۱ روحی   ۲ عرفانی   ۳ جسمانی   ۴ داستانی

۷ با توجه به تحلیل ابیات زیر از منظر زبانی، همه گزینه‌ها درست است به استثنای .....

«مرا مهر سیه‌چشمان ز سر بیرون نخواهد شد   قضای آسمان است این و دیگرگون نخواهد شد
رقیب آزارها فرمود و جای آشتی نگذاشت   مگر آه سحرخیزان سوی گردون نخواهد شد»

- ۱ واژگان فارسی و عربی هستند و هیچ واژه نامأنوسی در ابیات به چشم نمی‌آید.   ۲ ردیف، شامل دو کلمه است و هر دو از منظر دستوری فعل هستند.
۳ یکی از ابیات دارای شیوه بلاغی و دیگری فاقد آن است.   ۴ "را" از نوع فک اضافه در بیت اول دیده می‌شود.

۸ کدام بیت در زمره ادبیات تعلیمی جای نمی‌گیرد؟

- ۱ شکر نعمت نعمت افزون کند   ۲ کفر نعمت از کفت بیرون کند
۳ از خدا جویم توفیق ادب   ۴ بی‌ادب محروم شد از لطف رب
۱ باید هر دو پا محکم نهادن   ۲ از آن پس فکر بر پای ایستادن
۳ در خرابات مغان نور خدا می‌بینم   ۴ این عجب بین که چه نوری ز کجا می‌بینم

۹ معنی چند واژه در مقابل آن غلط آمده است؟

(گازر: رخت‌شوی) (دستان: نیرنگ) (تزویر: دورویی کردن) (حلاوت: شیرین) (کرانه: وسیع) (آقربا: نزدیکان) (مَلامت: سرزنش)

- ۱ دو   ۲ سه   ۳ چهار   ۴ یک

۱۰ همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ..... حاصل استخراج نکات قلمرو ادبی متن زیر است.
 «پادشاهی را شنیدم به کشتن اسیری اشارت کرد. بیچاره در آن حالت نومیدی ملک را دشنام دادن گرفت و سقط گفتن، که گفته‌اند هر که دست از جان بشوید، هر چه در دل دارد، بگوید.
 وقت ضرورت چو نماند گریز / دست بگیرد سر شمشیر تیز»

- ۱ حذف فعل «گرفت» بعد از «سقط گفتن»
 ۲ بهره گرفتن از تمثیل
 ۳ استفاده از آرایه جناس
 ۴ استفاده از آرایه کنایه

۱۱ وجود بعضی از واژگان، در همه ابیات، یادآور نقد شعر عطار در کتاب درسی است؛ به‌جز:

- ۱ تو پاک باش و مدار ای برادر از کس باک
 ۲ زند جامه ناپاک گازران بر سنگ
 ۳ چه خوش گفت آن تهی دست سلحشور
 ۴ جوی زر بهتر از پنجاه من زور
 ۵ بیاموزم این کودکان را همی
 ۶ برون زین نیارم زدن خود دمی
 ۷ دو سوراخ چون روبه حيله ساز
 ۸ یکی سوی شهوت یکی سوی آز

۱۲ مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱ هیچ چیزی نیست ز آهن سخت‌تر
 ۲ هم بنا بر آب دارد درنگر (فناپذیری)
 ۳ کامجویان را ز ناکامی چشیدن چاره نیست
 ۴ بر زمستان صبر باید، طالب نوروز را (تحمل سختی)
 ۵ دام عقل است آن‌که چشمش می‌پرد بهر شکار
 ۶ چشم دام عشق از سیمرخ و از عنقا پر است (مذمت دنیاطلبی)
 ۷ پسته‌ها را لعل می‌گونت گریبان چاک کرد
 ۸ تلخ شد از چشم شوخت خواب بر بادام‌ها (برتری جمال معشوق)

۱۳ ویژگی‌های ادبی و زبانی مقابل کدام بیت با آن همخوان نیست؟

- ۱ به چند حيله شبی در فراق، روز کنم؟ / و گر نینم آن روز هم به شب ماند (کاربرد تشبیه)
 ۲ سست بازو به جهل می‌فکند / پنجه با مرد آهنین چنگال (حذف فعل به قرینه)
 ۳ خط سبز و لب لعلت به چه مانده کنی؟ / من بگویم به لب چشمه حیوان ماند (استفاده از تلمیح)
 ۴ ای گل خندان نوشکفته نگه‌دار / خاطر بلبل که نوبهار نماند (کاربرد «که» در معنای «زیرا»)

۱۴ ترتیب ابیات زیر براساس نوع ادبی «غنایی، حماسی، غنایی و تعلیمی» در کدام گزینه آمده است؟

- الف «گر مساعد شوم دایره چرخ کبود
 هم به دست آورمش باز به پرگار دگر
 ب» اگر رزم گرشاسب یاد آوری
 همه رزم رستم به باد آوری
 ج» نیک و بد چون همی‌باید مرد
 خنک (خوشا) آن کس که گوی نیکی برد
 د» هر زمان ز امید وصل تو دل خود خوش کنم
 باز گویم نه چه جای این هوس باشد مرا
- ۱ الف - ب - ج - د
 ۲ د - ب - الف - ج
 ۳ ب - د - الف - ج
 ۴ ج - الف - د - ب

۱۵ در کدام گزینه، حرف «را» نشانه مفعول است؟

- ۱ اکنون اندکی از محاسن عدل که پادشاهان را ثمین تر زیوری و موهبتی است یاد می‌شود.
 ۲ فرمان او را بر این جمله توفیق فرمودند که باید سر او بی‌تن به درگاه آورند.
 ۳ این بنده و بنده‌زاده را بدین واسطه تشریفی هر چند بزرگ‌تر و تربیتی هر چه تمام‌تر بود.
 ۴ ایزد تعالی هر کار را سببی نهاده است و هر سبب را علتی و هر علت را موضعی.

۱۶ درهمه‌ی گزینه‌ها به‌استثنای گزینه‌ی ..... حرف «را» به معنی «برای» به کار رفته است.

- ۱ آنچه بهترین آلتی است بنده را در عبودیت حق و یافت درجات، همت انسانی است.
 ۲ او را به عدد هر فوتی که در هوا راندن باشد، چون نراند، قربتی در حضرت حاصل شود.
 ۳ جمله کمر خدمت او بر میان جان بندیم و سجود او را به دل و جان خرسندیم
 ۴ روزگار، دمنه را فضیحت و رسواگردانید و به قصاص گاو به زاریان زارش بکشتند.

۱۷) کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

- در گس از چشمک زدن شد فتنه در صحن چمن
 ۱) سوسن و گل آسمانی مجلسی آراستند
 ۲) بود لرزان شعله شمعی در آغوش نسیم
 ۳) در چمن پروانه‌ای آمد ولی ننشسته رفت
 ۴) شهر پرهنگامه از دیوانه‌ای دیدم رهی
- شیوه‌های چشم جادوی توام آمد به یاد،
 روی و موی مجلس آرای توام آمد به یاد
 لرزش زلف سمن‌سای توام آمد به یاد
 با حریفان قهر بی‌جای توام آمد به یاد
 از تو و دیوانگی‌های توام آمد به یاد

۱۸) مفاهیم «اعتنام فرصت - تلاش - توصیه به خویشتن‌داری - مذمت نفس‌پرستی» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

- الف) اگر بر خرد چیره گردد هوا
 ب) که اندر جهان سود بی رنج نیست
 ج) هنر با خرد در دل مرد تند
 د) چو کاهل شود مرد هنگام کار
- نخواهد به دیوانگی بر گوا
 هم آن را که کاهل بود گنج نیست
 چو تیغی که گردد ز زنگار کند
 از آن پس نیاید چنان روزگار
- ۱) د - ب - ج - الف
 ۲) ب - ج - د - الف
 ۳) الف - ب - ج - د
 ۴) د - الف - ج - ب

۱۹) آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- یوسف به بندگیت کمر بسته بر میان
 ۱) تشبیه، کنایه، تشخیص
 ۲) تلمیح، تضاد، جناس
 ۳) تشخیص، تناسب، حس آمیزی
 ۴) تشبیه، کنایه، تلمیح
- بودش یقین که ملک ملاحظت از آن توست

۲۰) ویژگی زبانی کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) روزی است خوش و هوا نه گرم است و نه سرد
 ۲) چون عهده نمی‌شود کسی فردا را
 ۳) چنان مشتاقم ای دلبر به دیدارت که از دوری
 ۴) چون باید مرد و آرزوها همه هشت
- ابر از رخ گلزار همی شوید گرد (کاربردهای تاریخی دستور)
 حالی خوش دار این دل پر سودا را (کاربرد تاریخی «را» در مصراع دوم)
 برآید از دلم آهی بسوزد هفت دریا را (به کارگیری «بسوزد» در معنای «بسوزاند»)
 چه مور خورد به گور و چه گرگ به دشت (وجود واژگان کهن)

۲۱) در بیت زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟

- خُرده‌ای از مال دنیا در بساط هر که هست
 ۱) کنایه
 ۲) مراعات‌نظیر
 ۳) تلمیح
 ۴) تشبیه
- جبهه‌وا کرده‌ای پیوسته چون گُل بایدش

۲۲) کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) آثار ادبی به‌طور کلی به دو بخش «شعر» و «نثر» تقسیم می‌شوند.
 ۲) در خوانش لازم است تمام اثر، یک‌باره و بی‌گسست، خوانده شود.
 ۳) پیش از خوانش شعر، نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف وزن، ضروری است.
 ۴) خوانش دقیق متن، نخستین گام مؤثر در رویارویی با متون است.

۲۳) با توجه به کالبدشکافی متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«یکی از بزرگان گفت پارسایی را: چه گویی در حق فلان عابد که دیگران در حق وی به طعنه سخن‌ها گفته‌اند؟ گفت: بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش عیب نمی‌دانم.»

- ۱) از نظر فکری، متن در نكوهش غیبت و قضاوت درباره دیگران است.
 ۲) نویسنده از آرایه‌های سجع، جناس و تضاد در متن بهره گرفته است.
 ۳) کاربرد دستور تاریخی در متن وجود ندارد.
 ۴) در متن، واژگان دشوار و پیچیده دیده نمی‌شود.

۲۴) مفهوم کدام ابیات «فرارسیدن فصل بهار» را بیان می‌کند؟

- الف: دگر باره خیطاد باد صبا
ب: بسی حله آورد و ببرید و دوخت
ج: به دست یکی پیکری خوب چهر
د: برافکند بر دوش بید نگون
ه: بر آن شد که آید به یغمای باغ
- بر اندام گل دوخت رنگین قبا
به نوروز خیطاد باد صبا
به چنگ یکی لعبتی خوش لقا
ز پیروزه دراعه‌ای پر بها
بتاراجد آن ایزدی حله‌ها

۴) «الف»، «ب» و «د»

۳) «ب»، «ج» و «ه»

۲) «ج» و «د»

۱) «الف» و «ه»

۲۵) تحلیل زبانی ابیات زیر در کدام گزینه نادرست است؟

- «چو بر خواند کاوه همه محضرش
خروشید کای پایمردان دیو
همه سوی دوزخ نهادید روی
نباشم بدین محضر اندر گوا
خروشید و برجست لرزان ز جای
- سبک سوی پیران آن کشورش
بریده دل از ترس گیهان خدیو
سپردید دل‌ها به گفتار اوی
نه هرگز براندیشم از پادشا
بدردید و بسپرد محضر به پای»

۲) جدانویسی نشانه منفی‌ساز فعل

۴) استفاده از ترکیب‌سازی

۱) وجود واژگان کهن

۳) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم

۲۶) با توجه به شعر زیر همه گزینه‌ها به جز ..... درست است.

- «در جهانی که عقل و ایمان است
تن فدا کن که در جهان سخن
کار تو جز خدای نگشاید
خُنک آن را که نفس خویش بشست»
- مردن جسم زادن جان است
جان شود زنده تا بمیرد تن
به خدا گر ز خلق هیچ آید
نه کس او را نه او کسی را جست»

۲) وجود واژه کهن / کمی واژگان عربی

۴) حذف فعل / وجود وابسته پسین

۱) کاربرد دستور تاریخی / وجود فعل امر

۳) وجود ترکیب‌سازی / سادگی زبان شعر و وجود جملات کوتاه

۲۷) ویژگی مقابل کدام عبارت با آن تطابق ندارد؟

- ۱) گفت: علم من قرآن است و حدیث و گفتار مشایخ و او بدین‌ها معتقد نیست و نمی‌شنود مرا به شنیدن کفر او چه حاجت؟ (دوری از بحث کردن با کافر)
۲) ملک گفت: این نکته غریب گفתי ولیکن محال عقل است و خلاف نقل که تو را فضل و بلاغت امروز از چنگ عقوبت من رهایی دهد. (کاربرد سجع و مراعات‌نظیر)
۳) من او را از فضیلتی عصر می‌دانم و یگانه روزگار، باشد که معاندان در حقّ وی خوضی کرده‌اند پس این سخن در سمع قبول من نیاید. (حذف فعل به قرینه)
۴) تو را با وجود چنین منکری که ظاهر شد سبیل خلاص صورت نبندد. این بگفت و موکلان عقوبت در وی آویختند. (استفاده اندک از واژه‌های عربی)

۲۸) مفاهیم «عدم آگاهی، فراغت خاطر، خویشتن‌داری و توصیه به فروتنی» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

- الف) چه آسوده است از اندیشه باد خزان، برگی
ب) عنان نفس را هر کس تواند داشتن محکم
ج) نظر را پایه گر خواهی بلند از آستان مگذر
د) رخ بهبود کار خویش آن غافل چسان بیند
- که در فصل بهاران چون گل رعنا خزان بیند
سمند سرکش افلاک را در زیر ران بیند
که هر کس را بود بر صدر جا در آستان بیند
که بردارد ز یوسف چشم و راه کاروان بیند

۴) ج، ب، الف، د

۳) ج، الف، ب، د

۲) د، الف، ب، ج

۱) د، ب، الف، ج

۲۹ در تحلیل ادبی ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

«سپاس از خدا ایزد رهنمای
یکی کش نه آز و نه انباز بود
چه تازی چه روشن چه بالا چه پست
نبد چیز از آغاز، او بود و بس
که از کاف و نون کرد گیتی به پای
نه انجام باشد نه آغاز بود
نشان است بر هستی اش هر چه هست
نماند همیدون جز او هیچ کس»

۲ در برخی ابیات، تضاد دیده می‌شود.

۱ آرایه‌های جناس و کنایه در ابیات استفاده شده است.

۴ ابیات در ستایش خداوند است و در بیت اول، تلمیح وجود دارد.

۳ قالب شعر قطعه است.

۳۰ کدام مورد درباره شعر زیر نادرست است؟

«هر تار ز مژگانش تیری دگر اندازد
دل‌ها به خروش آید چون زلف برافشاند
در رزمگه عشقش فتنه سپه انگیزد
از روی کله‌داری در روی سراندازان
در جان شکند پیکان چون در جگر اندازد
جان‌ها به سجود آید چون پرده براندازد
در رزمگه زلفش گردون سپر اندازد
از سنگ‌دلی هر دم سنگی دگر اندازد»

۱ در این شعر تشبیه، استعاره و کنایه به کار رفته است.

۲ مفهوم بیت چهارم جفای معشوق است.

۳ در بیت دوم «چون» یک‌بار ادات تشبیه و یک‌بار در معنای قیدی استفاده شده است.

۴ شاعر در بیت سوم شبکه‌ای معنایی از واژگان رزمی ساخته است.

پاسخنامه تشریحی

۱ پیام حکایت توصیه به سکوت و کم‌گویی است چرا که در انتهای حکایت می‌گوید دشمنان سخنان نادرست را بیرون می‌کشند و از آن علیه ما استفاده می‌کنند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱
۲ بررسی مواردی چون تمثیل و شبکه معنایی: قلمرو زبانی ۱ ۲ ۳ ۴ ۲

کاربرد «را» در معنای «برای» = قلمرو زبانی

۳ داشتن لب خندان کنایه از شاد و سرحال / گل، لب خندان دارد: تشخیص و استعاره / گلشن و گل: تناسب (مراعات نظیر) / خاطر مانند توکل: تشبیه ۱ ۲ ۳ ۴ ۳

۴ «را» بیت این گزینه، نشانه فک اضافه است. (زال را دست: دست زال) در سایر گزینه‌ها، نشانه مفعول است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۴

۵ در ردّ گزینه ۱ باید گفت که: با دقت در لغات این بیت می‌بینیم که ساختمان واژگان پیچیده نیست و البته ساده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

در توضیح گزینه ۳: در بیت صورت سؤال آرایه‌های تشبیه (کشتی عشق) و پارادوکس (آرامشی طوفانی) دیده می‌شود اما تلمیح خیر و در مورد دلیل نادرستی گزینه ۴ باید گفت که: این بیت از مرحوم قیصر امین‌پور در غزلی از ایشان با مطلع «طلوع می‌کند آن آفتاب پنهانی / ز سمت مشرق جغرافیای عرفانی» در مورد حضرت صاحب‌الزمان (عج) است، با فرض ندانستن این موضوع هر دانش‌آموزی می‌داند که در قالب مثنوی هر بیتی جداگانه باید دارای قافیه و ردیف منتهی به خود باشد و هر دو مصراع باید مقفا باشند، در حالی که این بیت این خصیصه را در خود ندارد.

۶ معنا و مفهوم بیت: داستان دل، موضوع بسیار شگفتی است، به همین دلیل داستان و سخنش در تمام جهانیان تأثیر گذاشته است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۶

۷ ردیف از منظر ادبی مورد بررسی قرار می‌گیرد و این گزینه نادرست است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷

۸ بیت گزینه ۴، در حوزه ادبیات غنایی است و محتوایی عرفانی دارد، اما سایر ابیات در پی آموزش مطلبی است و جزو ادبیات تعلیمی به حساب می‌آید. ۱ ۲ ۳ ۴ ۸

۹ معنای صحیح کلمات: ۱ ۲ ۳ ۴ ۹

حلاوت: شیرینی / کرانه: ساحل

۱۰ حذف فعل مربوط به قلمرو زبانی است نه ادبی / عبارت «هر که دست از جان بشوید، هر چه در دل دارد بگوید» و بیت آمده در متن تمثیل است. (گزینه ۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

واژه‌های «بشوید و بگوید» جناس دارند. (گزینه ۳) // «دست از جان شستن» کنایه از «ترسیدن از مرگ» و «قطع امید از زندگانی» است. (گزینه ۴)

۱۱ به ترتیب گازران در گزینه ۱، نیارم زدن در گزینه ۳، روبه و حيله‌ساز در گزینه ۴ یادآور واژگان گازر، نمی‌یارت، روباه و حيله‌سازی هستند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱

۱۲ مفهوم این بیت تقابل همیشگی احساس و عقل است و به دنیاطلبی و مذمت آن ارتباطی ندارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲

۱۳ کل بیت یک جمله و فعل آن «می‌فکند» است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «روز مثل شب = تشبیه

گزینه ۳: «چشمه حیوان» = تلمیح

گزینه ۴: «که» در معنای «زیرا» است.

۱۴ نوع ادبی بیت‌های «الف» و «د» غنایی است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۴

نوع ادبی بیت «ب» حماسی است.

نوع ادبی بیت «ج» تعلیمی است.

۱۵ «را» در گزینه ۲، نشانه مفعول است (دفرمان او، مفعول است). معنای «را» در سه گزینه دیگر، «برای» است. همچنین فعل اسنادی (در گزینه های ۱ و ۳) به مفعول ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵

نیاز ندارد.

۱۶ در عبارت گزینه‌ی ۴، «را» نشانه‌ی مفعول است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۶

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ حرف «را» به معنی «برای» است.

۱۷ ابیات ۱، ۲ و ۳ و صورت سوال همگی در توصیف زیبایی و رفتار معشوق هستند، اما در گزینه ۴ شاعر اشاره به خود و دیوانگی‌های خویش دارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۷

یک توضیح: از نظری دیگر نیز می‌توان پاسخ را گزینه ۳ دانست؛ زیرا ابیات ۱، ۲ و ۴ در توصیف لطافت و جنبه‌های مثبت و مورد پسند یار است؛ اما در گزینه ۳ یار به پروانه‌ای تشبیه شده که نماند و رفت (شکایت از بی‌وفایی یار). ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۸

بیت «د» می‌گوید: اگر مرد هنگام کار تنبلی کند، ممکن است چنین روزگاری دیگر به دست نیاید. (اغتنام فرصت)

بیت «ب» می‌گوید: فرد کاهل گنج به دست نمی‌آورد و سود بدون رنج و تلاش حاصل نمی‌شود. (دعوت به تلاش)

بیت «ج» می‌گوید: هنر در دل مرد تند مانند تیغی است که از زنگار کند می‌گردد. (توصیه به خویشتن‌داری)

بیت «الف» می‌گوید: نباید هوای نفس بر خرد غلبه کند. (مذمت نفس‌پرستی)

۱۹ تشبیه: مُلک ملاحظ / کنایه: کمر بستن کنایه از آماده خدمت بودن / تلمیح: اشاره به داستان زیبایی حیرت‌انگیز چهره حضرت یوسف ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۹

۲۰ «را» در مصراع دوم کاربرد تاریخی ندارد؛ زیرا «رای مفعولی است». ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «همی شوید».

گزینه ۳: «آهی از دلم برآید و هفت دریا را بسوزاند».

گزینه ۴: «هشت (رها کرد)

۲۱) ۱ ۲ ۳ ۴ جبهه وا کردن کنایه از خوش اخلاقی / جبهه یا پیشانی مانند گل: تشبیه / خرده، مال، بساط: مراعات نظیر

۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴ پیش از خوانش متن، نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف لحن و آهنگ ضروری است.

۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴ در متن، کاربرد دستور تاریخی وجود دارد: ۱- استفاده از «را» در معنی «به»؛ پارسایی را: به پارسایی ۲- تقدیم فعل بر سایر اجزای جمله؛ گفت پارسایی را .... / چه گویی در حق فلان عابد .....

۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴ همه ابیات این سؤال از قصیده‌ای سروده ملک الشعرای بهار انتخاب شده‌اند. در ابیات «الف» و «ب» باد صبا به خیاطی تشبیه شده است که بر اندام درختان و گیاهان در فصل بهار قبا و حله (لباس‌های زیبا) می‌دوزد. در بیت «د» نیز «دراعه» لباس دیگری است که شاعر می‌گوید در فصل بهار بر تن بید آویخته شده است.

۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴ در این ابیات، ترکیب‌سازی وجود ندارد.

۱) وجود واژگان کهن ← خدیو - بسپرد - براندیشم

۲) جدانویسی نشانه منفی‌ساز فعل ← نه براندیشم ← براندیشم

۳) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم ← بدین محضر اندر

۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ ترکیب‌سازی: وجود ندارد / زبان شعر، ساده و جمله‌ها کوتاه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کاربرد دستور تاریخی: بشست ← شست / وجود فعل امر: فدا کن

گزینه ۲: وجود واژه کهن: خُتک (خوشا) / کمی واژگان عربی: عقل، ایمان، جسم، فدا، خلق، نفس

گزینه ۴: حذف فعل: به خدا [سوگند می‌خورم] / وجود وابسته پسین: مردن جسم، زادن جان

۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ واژگان عربی در این عبارت متعددند: سبیل - خلاص - صورت - موکلان - عقوبت

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: عقل - نقل = سجع / عقل و فضل = مراعات نظیر

گزینه ۳: یگانه روزگار [می‌دانم]

۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم بیت «الف»: فراغت خاطر داشتن به دلیل آینده‌نگری

مفهوم بیت «ب»: با توجه به کنایه عنان نفس را کشیدن به خویشتن داری ارتباط دارد.

مفهوم بیت «ج»: فروتنی است که در مصراع دوم بیان شده است.

مفهوم بیت «د»: معنای کلی بی‌توجهی به اصل و توجه به حواشی است.

۲۹) ۱ ۲ ۳ ۴ با توجه به چینش قافیه‌ها متوجه می‌شویم که قالب شعر، مثنوی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جناس: هستی، هست / کس، بس // کنایه: به پای کردن؛ کنایه از آفریدن

گزینه ۲: تضاد: در بیت دوم (انجام، آغاز) و در بیت سوم (تاری، روشن، بالا، پست)

گزینه ۴: تلمیح: به آیه «إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ» یعنی: «خداوند! هنگامی که چیزی را مقرر دارد (و فرمان هستی آن را صادر کند)، فقط به آن می‌گوید: موجود باش! آن نیز فوراً موجود می‌شود.

۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴ در این بیت «چون» در هر دو مصراع به معنای «هنگامی که» استفاده شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیه «مژگان» به «تیر» / «رزمگه زلف»: تشبیه / سپاه‌انگیختن فتنه و سپرانداختن گردون: تشخیص و استعاره / به سجود آمدن و سپرانداختن: کنایه از تسلیم شدن

گزینه ۴: «عرضگه، سپه، رزمگه و سپر» واژگانی‌اند که شبکه معنایی از واژگان رزمی ساخته‌اند.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴

۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴

۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴

۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴